

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Trwyddedu (Pwyllgor Anstatudol)
Dyddiad y cyfarfod:	14 Gorffennaf 2022
Teitl:	Diweddariad cyffredinol – Tacsis a materion eraill (Anstatudol)
Pwrpas yr adroddiad:	Er gwybodaeth

Gwrandawiadau Tacsis – Bod gyrrwyr yn gymwys i gadw Trwydded Yrru Ddeuol (Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976)

Nod y Polisi cyffredinol Trwyddedu Cerbydau Hacni a Cherbydau Hurio Preifat yw diogelu'r cyhoedd a sicrhau priodoldeb y gyrrwyr. Mae'r Awdurdod Trwyddedu yn gyfrifol am sicrhau fod person yn gymwys a phriodol i ddal trwydded. Wrth wneud hynny mae'n ystyried ffactorau amrywiol gan gynnwys y canlynol:

- bod y person ddim yn fygythiad i'r cyhoedd;
- bod y cyhoedd yn cael eu diogelu rhag pobl anonest;
- diogelu plant a phobl ifanc;
- diogelu pobl fregus;
- bod gan y cyhoedd hyder yn y cerbydau trwyddedig.

Pan fo ymgeiswyr/deiliaid trwyddedau yn methu â datgelu unrhyw euogfarnau blaenorol, rhybuddion, hysbysiadau cosb, gorchmynion neu gerydd ar eu ffurflen gais, gan gynnwys unrhyw achosion llys neu faterion eraill sydd ar y gweill, gellir eu cyfeirio at yr Is-bwyllgor Trwyddedu i benderfynu yn eu cylch.

Ar 14 Mawrth 2022, cynhaliwyd tri Gwrandawriad Tacsis gan yr Is-bwyllgor Trwyddedu ac mae manylion yr achosion hyn i'w gweld yn **Atodiad A**.

- Achos #1: Penderfyniad Panel yr Is-bwyllgor oedd dirymu'r drwydded ar unwaith.
- Achos #2: Penderfyniad Panel yr Is-bwyllgor oedd dirymu'r Drwydded Yrru Ddeuol. Fodd bynnag, mae'r gyrrwr wedi apelio yn erbyn y penderfyniad hwn a bydd y mater gerbron Llys Ynadon Aberystwyth ar 8 Awst 2022.
- Achos #3: Caniatwyd i'r gyrrwr gadw ei drwydded.

Cyfarfod sector Tacsis Ceredigion 07/03/2022

Cynhaliwyd y cyfarfod dros y we a'i gadeirio gan y Cynghorydd Alun Lloyd-Jones.

Roedd y sawl a oedd yn bresennol yn cynnwys swyddogion o'r Tîm Trwyddedu, Pc Taylor (Dyfed-Powys), Nicola Parry (Priffyrdd, Eiddo a gweithiau) a deg cynrychiolydd o gwmnïau Tacsis. Roedd y materion a drafodwyd yn cynnwys:

- Pennu prisiau siwrnai Hacni: Gofynnodd y rhai a oedd yn bresennol am gynyddu prisiau siwrnai cerbyd Hacni. Hysbyswyd y rhai a oedd yn bresennol y byddai

adroddiad yn cael ei baratoi a'i gyflwyno drwy'r broses ddemocrataidd i adolygu prisiau presennol y siwrneiau;

- Ymhlith yr anawsterau oedd yn ymwneud â safleoedd tacsis oedd diffyg toiledau i yrwyr ar ôl iddi nosi, prinder biniau sbwriel yn yr ardal a chwarteisi gyrwyr sy'n ceisio cael eu hurio ar y safle tacsis. Hysbyswyd gyrwyr na ddylent annog pobl i ddefnyddio'u cerbyd nhw tra bydd y cerbyd ar y safle.
- Hefyd tynnwyd sylw'r sawl oedd yn bresennol at y pryder ynghylch cerbydau yn yr unfan y tu allan i ysgolion gyda'r injan yn rhedeg, sy'n creu problem allyriadau llygredd. Mae'n broblem i bob cerbyd sy'n parcio y tu allan i'r ysgolion lleol yn Aberystwyth yn ystod amseroedd casglu, nid dim ond i dacsis.
- Roedd y materion cyffredinol eraill yn cynnwys y polisi tacsis newydd sydd ar ddod, systemau teledu cylch cyfyng mewn tacsis, anhrefn yn nhref Aberystwyth, ac ati.

Hysbyswyd y rhai oedd yn bresennol fod camau ar y gweill i symud y broses ymgeisio i dacsis i fod yn broses sydd ar-lein yn llwyr. Pan gaiff ei gweithredu'n llawn, bydd ymgeiswyr yn gallu lanlwytho dogfennau a cheisiadau ar-lein gan symleiddio'r broses a'i gwneud yn fwy effeithlon.

Adolygu Prisiau Siwrneiau Tacsis

Mewn ymateb i'r cais a wnaed yng Nghyfarfod y Sector Tacsis i gynyddu prisiau siwrneiau Hacni, ac oherwydd yr argyfwng presennol ynghylch y cynnydd sydyn yng nghost tanwydd, cyflwynir adroddiad i'r Cabinet ar 5 Gorffennaf 2022 i argymhell y dylid adolygu'r prisiau Hacni presennol ac yna ymgynghori arnynt.

Mae pennu prisiau tacsis yn swyddogaeth i'r Weithrediaeth ac mae proses bendant i'w dilyn a nodir yn Adran 65 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976.

Os cyflwynir tariff newydd, bydd angen ail-raddnodi'r mesuryddion tâl mewn cerbydau hacni os bydd perchnogion y cerbydau yn dymuno gweithredu'r tariffau newydd – nid yw'r tariffau newydd yn orfodol. Bydd modd i ddeiliaid trwyddedau barhau i gynnig tariff is os ydynt yn dewis gwneud hynny. Bydd unrhyw Dariff diwygiedig yn gyfystyr â'r uchafswm y gellid ei godi am daith mewn cerbyd hacni.

Deddf Tacsis a Cherbydau Hurio Preifat (Pobl Anabl) 2022

Bydd y Ddeddf hon yn dod i rym ar 28 Mehefin 2022 a bydd yn sicrhau fod pobl anabl yn gallu cael mynediad i wasanaethau trafndiaeth, heb ofni cael eu gwahaniaethu neu wynebu taliadau ychwanegol. Bydd yn rhoi hawliau ac amddiffyniad penodol i 13.7 miliwn o bobl ledled Cymru, yr Alban a Lloegr fel y gallant deithio a theimlo'n hyderus y byddant yn cael y cymorth sydd ei angen arnynt wrth ddefnyddio gwasanaethau tacsis a cherbydau hurio preifat.

Argymhelliad:

Bod yr aelodau'n derbyn yr adroddiad er gwybodaeth.

Rheswm am yr Argymhelliad:

Rhoi gwybod i'r Aelodau am y gwaith a wnaed gan yr Adran Drwyddedu ers cyfarfod

diwethaf y Pwyllgor a rhoi gwybod am y gwaith sydd ar y gweill.

Fframwaith Polisi:

Mae'r swyddogaethau statudol a gyflawnir gan y Tîm Trwyddedu yn elfen hanfodol o fframwaith polisi Diogelu'r Cyhoedd.

Blaenoriaethau Corfforaethol:

- Buddsoddi yn Nyfodol y Bobl
- Hyrwyddo Cydnerthedd Amgylcheddol a Chymunedol

Goblygiadau Cyllid a Chaffael:

O fewn y gyllideb

Maes Gwasanaeth:

Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd

Pwerau Statudol:

Deddf Trwyddedu 2003; Deddf Gamblo 2005 ac unrhyw Reoliadau a wneir o dan y Deddfau hyn.

Papurau Cefndirol:

Polisi Trwyddedu Cerbydau Hacni a Cherbydau Hurio Preifat: y Meini Prawf er mwyn i Yrwy a Gweithredwyr fod yn gymwys.

Swyddog Arweiniol Corfforaethol:

Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd

Swyddog Adrodd:

Anne-Louise Davies (Rheolwr Safonau Masnach a Thrwyddedu)

Dyddiad:

13 Mehefin 2022

Atodiadau:

Atodiad A – Gwrandawriadau Tacsî a gynhaliwyd gan yr Is-bwyllgor Trwyddedu

Atodiad A – Gwrandawiadau Tacsu a gynhaliwyd gan yr Is-bwyllgor Trwyddedu

Achos #1	Dyddiad y Gwrandawriad: 14/03/2022
Yr Aelodau a oedd yn eistedd ar yr Is-bwyllgor Trwyddedu:	Cyng. Alun Lloyd Jones (Cadeirydd), Cyng. Dan Potter, Cyng. Steve Davies
Crynodeb o'r Achos: <p>Cafodd gyrrwr ei stopio gan yr heddlu wrth yrru cerbyd hurio preifat trwyddedig. Rhoddodd y gyrrwr ddarllenriad anadl o 100ug pan gafodd ei stopio gan yr heddlu, a'r terfyn cyfreithiol yw 35ug. Cafodd y gyrrwr ei arestio am y drosedd o yrru ar ôl yfed gormod o alcohol gan fod cyfran yr alcohol yn ei anadl yn uwch na'r terfyn cyfreithiol. Cafodd ei gyhuddo wedyn a'i farnu'n euog o'r drosedd. Cafodd y gyrrwr ei ddedfrydu a chafodd Orchymyn Cymunedol, £85 o gostau i'w talu, Gorchymyn i'w wahardd am 25 mis (a fydd yn cael ei leihau os bydd yn cwblhau cwrs), gorfod gweithio'n ddi-dâl, gorfod cyflawni gweithgaredd adsefydlu a thalu Tâl Dioddefwr o £95.</p> <p>Roedd y gyrrwr wedi cael trwydded yrru ddeuol gan yr awdurdod ar 6 Mai 2022, a oedd i fod i ddod i ben ar 5 Mai 2024. Hysbyswyd yr Awdurdod Trwyddedu wedi hynny ei fod wedi'i wahardd rhag yrru am 25 mis a'i fod wedi cael gorchymyn i gyflawni cosb gymunedol. Nid oedd y gyrrwr wedi rhoi gwybod i'r Awdurdod Trwyddedu am yr arestio a'r euogfarn ddilynol. Nid oedd y gyrrwr yn bresennol yn y gwrandawriad ond ymddiheurodd am beidio â bod yno.</p>	
Rheswm am y Gwrandawriad: <p>Mae ein hamodau'n nodi bod yn rhaid i yrwyr feddu ar drwydded yrru ddilys yn y Deyrnas Gyfunol er mwyn cael trwydded yrru ddeuol. Mae Adran 12.10 o Feini Prawf yr Awdurdod o ran cymhwysra yn nodi y bydd cais fel rheol yn cael ei wrthod, neu drwydded bresennol yn cael ei hatal neu ei dirymu, os yw'r ymgeisydd / deiliad y drwydded wedi ei farnu'n euog yn ddiweddar gan arwain at ei wahardd am gyfnod o 12 mis neu fwy, oni bai bod cyfnod o 24 mis o leiaf wedi mynd heibio ers diwedd cyfnod y gwaharddiad.</p> <p>Mae adran 61 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 yn caniatáu i'r Awdurdod Trwyddedu atal, dirymu neu wrthod adnewyddu trwydded yrru os yw deiliad y drwydded wedi'i farnu'n euog o drosedd o dan ddarpariaethau Rhan II o'r Ddeddf, neu heb gydymffurfio â'r darpariaethau hyn; neu fod ymddygiad y gyrrwr yn ei wneud yn anaddas ym marn y Cyngor, neu fod newid perthnasol wedi bod yn amgylchiadau'r gweithredwr ers i'r drwydded gael ei rhoi gan effeithio ar y sail ar gyfer rhoi'r drwydded, neu unrhyw achos rhesymol arall.</p>	
Canlyniad y Gwrandawriad:	

O ystyried y ffaith nad oedd gan y gyrrwr drwydded yrru mwyach, penderfynodd y Panel fod yn rhaid iddynt ddirymu'r drwydded gyrru tacsî ar unwaith.

Roedd y panel o'r farn fod yn rhaid i yrwyr tacsî ddangos gofal am y bobl maen nhw'n eu cario, ac er bod deiliad y drwydded yn gyrru cerbyd preifat pan gafodd ei stopio gan yr heddlu, mae gyrru dan ddylanwad yn drosedd ddifrifol iawn a adlewyrchir gan y ffaith fod y gyrrwr wedi'i wahardd rhag gyrru am 25 mis. Ni all y panel ganiatáu i rywun sydd heb drwydded yrru gael trwydded gyrru tacsî.

Achos #2	Dyddiad y Gwrandawriad: 14/03/2022
Yr Aelodau a oedd yn eistedd ar yr Is-bwyllgor Trwyddedu:	Cyng. Alun Lloyd Jones (Cadeirydd), Cyng. Dan Potter, Cyng. Steve Davies
Crynodeb o'r Achos: Derbyniodd yr Awdurdod Trwyddedu ddolen i erthygl papur newydd a oedd yn sôn am yrrwr trwyddedig a ymddangosodd gerbron Llys Ynadon Aberystwyth er mwyn penderfynu a ddylid dirymu ei drwydded DVLA ar ôl iddo gronni 14 o bwyntiau. Cafodd y gyrrwr ei ddal yn goryrru ar bedwar gwahanol achlysur rhwng Chwefror 2019 a Gorffennaf 2021. Un tro bu'n gyrru ar 45mya ar ffordd oedd â therfyn o 30mya. Ni chafodd trwydded y gyrrwr ei dirymu gan y Llys Ynadon ar ôl iddo hawlio y byddai mam oedrannus a cheffylau yn dioddef pe na bai'n gallu gyrru.	
Rheswm am y Gwrandawriad: Mae meini prawf Cyngor Sir Ceredigion ar gyfer cymhwystra gyrrwr, perchnogion a gweithredwyr cerbydau trwyddedig yn datgan y bydd gyrrwr sydd wedi cael mwy na chwe phwynt cosb yn cael ei gyfeirio i'r is-bwyllgor trwyddedu i weld a yw'n parhau i fod yn gymwys i ddal trwydded yrru ddeuol gyda'r Awdurdod hwn. Rhaid i yrrwr trwyddedig roi gwybod i'r Awdurdod Lleol am unrhyw euogfarn, rhybudd neu gerydd y mae'n ei dderbyn, gan gynnwys pwyntiau cosb am yrru, a hynny o fewn 14 diwrnod. Yn achos dedfryd o garchar, rhaid rhoi gwybod i'r Awdurdod Lleol cyn gynted ag y bo modd yn rhesymol. Ni roddodd y gyrrwr wybod i'r Awdurdod am y ddwy euogfarn dyddiedig 27/06/21 a 23/07/21.	
<ul style="list-style-type: none"> • 24/02/2019 – Gyrru'n rhy gyflym ar Ffordd Gyhoeddus – 3 phwynt • 09/03/2019 – Gyrru'n rhy gyflym ar Draffordd – 3 phwynt • 27/06/2021 – Gyrru'n rhy gyflym ar Ffordd Gyhoeddus – 3 phwynt	

- 23/07/2021 – Gyrru'n rhy gyflym ar Ffordd Gyhoeddus – Euogfarn mewn llys 12/11/2021 – 5 pwynt

Mae adran 61 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 yn caniatáu i'r Awdurdod Trwyddedu atal, dirymu neu wrthod adnewyddu trwydded yrru os yw deiliad y drwydded wedi'i farnu'n euog o drosedd o dan ddarpariaethau Rhan II o'r Ddeddf, neu heb gydymffurfio â'r darpariaethau hyn; neu fod ymddygiad y gyrrwr yn ei wneud yn anaddas ym marn y Cyngor, neu fod newid perthnasol wedi bod yn amgylchiadau'r gweithredwr ers i'r drwydded gael ei rhoi gan effeithio ar y sail ar gyfer rhoi'r drwydded, neu unrhyw achos rhesymol arall.

Mae meini prawf yr Awdurdod Lleol ar gyfer cymhwystra yn nodi y bydd yn rhoi sylw dyledus i bob euogfarn, a phan fo Llys Ynadon wedi penderfynu peidio â gwahardd person rhag gyrru bydd yr Awdurdod Lleol o'r farn fod y gwaharddiad wedi bod.

Canlyniad y Gwrandawriad:

Penderfynodd aelodau'r panel yn unfrydol i ddirymu'r Drwydded Yrru Ddeuol.

Ar ôl derbyn y llythyr am y penderfyniad, cysylltodd y gyrrwr â'r adran hon gan honni nad oedd yn gwybod am y gwrandawriad na chwaith am y gofyniad i roi gwybod i'r Awdurdod Lleol am unrhyw euogfarnau. Mae amodau'r gyrrwr yn nodi'n glir y gofyniad i ddatgan unrhyw euogfarnau. Mae'r gyrrwr wedi apelio i'r Llys Ynadon yn erbyn penderfyniad yr Awdurdod Lleol a bydd hyn yn cael ei glywed ar 8 Awst 2022.

Achos #3	Dyddiad y Gwrandawriad: 14/03/2022
Yr Aelodau a oedd yn eistedd ar yr Is-bwyllgor Trwyddedu:	Cyng. Alun Lloyd Jones (Cadeirydd), Cyng. Dan Potter, Cyng. Steve Davies
Crynodeb o'r Achos:	
Roedd y Gyrrwr wedi gwneud cais i adnewyddu ei Drwydded Yrru Ddeuol. Wrth adnewyddu, gwnaeth y gyrrwr ddatgan ei fod wedi derbyn 7 pwynt cosb ym mis Awst 2020 am yrru'n rhy gyflym. Deallir bod y gyrrwr wedi cael tri phwynt am yrru'n rhy gyflym a phedwar pwynt arall am fethu â mynd i'r gwrandawriad yn llys yr ynadon.	
Rheswm am y Gwrandawriad:	

Mae meini prawf Cyngor Sir Ceredigion ar gyfer cymhwystra gyrrwr, perchnogion a gweithredwyr cerbydau trwyddedig yn datgan y bydd gyrrwr sydd wedi cael mwy na chwe phwynt cosb yn cael ei gyfeirio i'r is-bwyllgor trwyddedu i weld a yw'n parhau i fod yn gymwys i ddal trwydded yrru ddeuol gyda'r Awdurdod hwn.

Mae adran 61 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 yn caniatáu i'r Awdurdod Trwyddedu atal, dirymu neu wrthod adnewyddu trwydded yrru os yw deiliad y drwydded wedi'i farnu'n euog o drosedd o dan ddarpariaethau Rhan II o'r Ddeddf, neu heb gydymffurfio â'r darpariaethau hyn; neu fod ymddygiad y gyrrwr yn ei wneud yn anaddas ym marn y Cyngor, neu fod newid perthnasol wedi bod yn amgylchiadau'r gweithredwr ers i'r drwydded gael ei rhoi gan effeithio ar y sail ar gyfer rhoi'r drwydded, neu unrhyw achos rhesymol arall.

Canlyniad y Gwrandawriad:

Yn ystod y gwrandawriad clywodd y panel mai'r rheswm fod y gyrrwr wedi derbyn 4 pwynt ychwanegol ar ei drwydded oedd bod y Llys heb gofrestru fod y gyrrwr wedi talu'r hysbysiad cosb. Trafodwyd y mater a phenderfynwyd, pe bai'r gyrrwr wedi talu ar amser fel y dywedwyd, na fyddai'r drwydded DVLA wedi cael 7 pwynt cosb ac na fyddai rheswm i ddod â'r gyrrwr gerbron y panel am mai ond 3 phwynt fyddai ar y drwydded.

Penderfynwyd felly y dylai'r gyrrwr chwilio drwy ei gofnodion ariannol i gael tystiolaeth ei fod wedi talu'r gosb am y drosedd trafnidiaeth a darparu'r wybodaeth hon i'r Llys er mwyn i'r Llys benderfynu a yw'r euogfarn dal yn berthnasol. Os yw'r euogfarn dal yn berthnasol byddai angen aildrefnu'r gwrandawriad.

Cadwodd y Gyrrwr mewn cyswllt â'r Awdurdod Trwyddedu er mwyn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf.

Yn ddiweddarach derbyniodd yr Awdurdod gopi o ohebiaeth oddi wrth y gyrrwr a oedd yn cadarnhau fod y Llys wedi tynnu yn ôl y drosedd dyddiedig 16/08/2020. Felly mae'r mater wedi dod i fwcwl ac nid oes angen camau pellach.